

HOMILIE 7 JUNI 2026 – SACRAMENTS DAG

Denken jullie even mee om een lijstje met uitdrukkingen aan te vullen waarin het woord 'brood' voorkomt? Onze Nederlandse taal kent er nogal wat, en ook andere taalgroepen strooien er kwistig mee rond.

Hier gaan we: brood op de plank hebben, wiens brood men eet, diens woord men spreekt, goed zijn brood verdienen, zijn broodje is gebakken, broodnodig zijn, ergens zijn brood in zien, het brood uit de mond sparen,... en zo kunnen we nog even doorgaan.

Ook in de Semitische taalgroepen van het Midden-Oosten is 'brood' van belang. In die mate zelfs dat brood en leven vaak dezelfde betekenis hebben. Zo dicht liggen brood en leven bij elkaar.

Beide lezingen vandaag geven uiting aan die vervlechting tussen beide woorden. In de **eerste lezing** trekt het volk door de woestijn: een dorre, lege en verlaten plek. Je wordt er tot de essentie van het bestaan teruggebracht. Net daar – op die barre plaats – ervaarde het volk hoe God zijn belofte van bevrijding nakomt. Naast leven-gevend water ontdekt het volk 'manna'. Toch even een korte uitleg hierbij. Zo'n 100 jaar geleden ontdekte een expeditieteam in de Sinaiwoestijn een wit korrelig voedsel dat de lokale bedoeïenen 'man' noemden. Het is een gestolde afscheiding van de tamariskstruik. De korreltjes zijn voedzaam en hebben een zoete smaak. Bij warmte smelten de korrels, de boodschap is dus om ze in de ochtendkoelte te verzamelen; waarover de Bijbelse teksten ook getuigen.

Manna is dus een natuurlijk fenomeen dat tot op vandaag voorkomt. Voor de Joden, die onder leiding van Mozes doorheen het dorre gebied trokken, was het leven-gevend voedsel. Het was voor hen het teken dat God trouw bleef aan wat Hij had beloofd: van bevrijding uit de slavernij naar nieuw leven in het Beloofde Land. Voor hen was manna hemels brood, levend brood.

Ook Jezus verwijst ernaar in de **evangelielezing**. Maar Hij brengt een nieuwe en verdiepende invulling: Hijzelf is het Levende Brood.

Er ontstaat een spontane discussie met zijn Joodse toehoorders wanneer Jezus het heeft over 'zijn vlees eten en zijn bloed drinken' om eeuwig leven te bekomen. Voor Joden is dit tot op de dag van vandaag een gruwelijke gedachte. Bloed is voor Joden het leven-gevende principe. Leven behoort enkel God toe en is daarom heilig. Om die reden eten Joden koosjer. Daar valt onder dat vb bij vlees alle bloed eruit moet verwijderd worden.

En nu verklaart Jezus dat zijn toehoorders zijn vlees moeten eten en zijn bloed drinken. Daarmee gaat Hij in de ogen van de Joden niet alleen in tegen de Wet van God, Hij stelt zich ook boven de Wet. Want Hijzelf stelt zich op als de Gever van het levensprincipe.

Alle waarden worden hier op zijn kop gezet. Het Joodse taboe op bloed, omdat het leven God toebehoort, wordt bij Jezus een aanbod van God om in ons leven Zijn leven op te nemen. Om met andere woorden ons Zijn leven eigen te maken. Durven wij daar altijd op ingaan?

We worden er in ieder geval constant toe uitgenodigd, elke week opnieuw in de eucharistie. In Jezus' uitnodiging om zijn vlees te eten en zijn bloed te drinken,

horen we natuurlijk de echo van het Laatste Avondmaal, gesymboliseerd in brood en wijn. Blijf dit doen om Mij te gedenken, zegt Jezus.

En dat doen christenen al 2000 jaar. Zo leren we uit de oudste geschriften van het Nieuwe Testament, de brieven van Paulus al dat kleine groepjes christenen al kort na Jezus' dood samenkwamen om brood te delen met elkaar en de wijn van vreugde en vrede te drinken. Dat ze op die manier Jezus' leven probeerden na te leven in hun eigen leven, van Zijn leven wilden getuigen. In die begindagen soms op gevaar van hun eigen leven.

Ook wij worden elke week uitgenodigd te getuigen van Zijn leven: zoeken naar verbinding en vrede in een wereld die te vaak gepolariseerd wordt, troost bieden aan wie het moeilijk heeft, aandacht voor wie aan de rand staat, opkomen voor mensenrechten die hier en daar onder druk komen te staan,....

Hem gedenken is leven naar zijn woorden en daden, vertaald naar vandaag. Dat is wat de Sacramentsdag – het feest dat de Kerk vandaag viert – inhoudt. De herdenking van Jezus' zelfgave, God die onder ons kwam wonen en blijft leven onder de vorm van brood en wijn, als levend voedsel onder ons aanwezig. Ons oproepend zelf levend brood te worden voor anderen.

Ik wil even eindigen met een korte getuigenis van Gabriel Romanelli, pastoor van de enige katholieke parochie in Gaza, het interview verscheen deze week in Kerk en Leven. Hij zegt daarin: 'Eucharistie is Jezus' aanwezigheid. Als Gaza niet de hel is, dan is dat te danken aan de eucharistie. Elke dag bidden wij met de parochianen een uur bij het heilig sacrament en de mis met gezangen en gebed vormt het hoogtepunt van de dag. Het is eigenlijk nog intenser geworden voor ons. Het geeft ons kracht om te leven en te getuigen te midden van de vernieling'.

In de woestijn van Gaza deze leven-gevende getuigenis lezen: dat is sterk. Daarin kunnen wij solidair zijn met een bevolking uit het thuisland van Jezus.

Wanneer straks de communie wordt uitgedeeld, kunnen we even stilstaan bij de woorden 'lichaam van Christus', of zoals sommigen hier ook zo mooi zeggen 'leven van Christus'. 'Amen' antwoorden betekent dat wij dit bevestigen en op onze beurt levend brood voor anderen worden.

Hilde Verplancke